

Miljøministerens svar på spørgsmål nr. 6 (L 152) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål 6

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 23. marts 2009 fra Affald-danmark, jf. MPU L 152 - bilag 8.

Svar

Kommunale genanvendelses anlæg

Et af hovedelementerne i lovforslaget er en liberalisering af det genanvendelige erhvervsaffald. Det betyder, at virksomheder, der producerer genanvendeligt erhvervsaffald fremover får frit valg mellem anlæg, der behandler genanvendeligt erhvervsaffald.

I forbindelse med de politiske forhandlinger om aftalen bag lovforslaget blev det besluttet, at de eksisterende kommunale genanvendelses anlæg fortsat skal have mulighed for at genanvende erhvervsaffald, når de har ledig kapacitet. Nye kommunale genanvendelses anlæg må kun behandle husholdningsaffald.

Der er ikke stillet krav om selskabsgørelse af de kommunale genanvendelses anlæg, idet det ikke vurderes at være hensigtsmæssigt at selskabsgøre dele af et genanvendelses anlæg.

For alligevel at sikre konkurrencen mellem kommunale og private genanvendelses anlæg følger det af lovforslaget:

- at kommunale anlæg skal fastsætte prisen for behandling af erhvervsaffaldet på markedsvilkår
- at kommunalbestyrelserne skal sikre en fuldstændig regnskabsmæssig adskillelse og selvstændige regnskaber for den del af anlæggets drift, der hører til erhvervsaffaldet og den del, der hører til den gebyrfinansierede del
- at der vil blive ført et opsøgende, gebyrfinansieret tilsyn med de kommunale anlæg

De kommende regler om de kommunale genanvendelses anlæg vil blive udarbejdet efter drøftelse med Konkurrencestyrelsen for at sikre overensstemmelse med konkurrencelovgivningen.

Benchmarking

Benchmarking af affaldsforbrændings anlæg skaber fokus på omkostningerne på det enkelte anlæg. Det har samlet set betydning for den samfundsøkonomiske effektivitet af forbrændings- og deponeringssektoren. Samtidig tilvejebringes der løbende et datagrundlag, der bl.a. kan være udgangspunkt for beslutninger om, hvordan forbrændingssektoren skal organiseres. Det er vurderingen, at benchmark er relevant, uanset fremtidig organisering og der er mange eksempler på benchmark i sektorer, som ikke er underlagt hvile-i-sig selv.

Udgangspunktet er, at benchmarkingen er simpel og fokuserer på enkle økonomiske, tekniske og miljømæssige hovedtal for deponerings- og forbrændings anlæggene.

Da anlæggene er underlagt forskellig regulering, er det hensigtsmæssigt at få et samlet økonomisk overblik over både konventionel forbrænding og andre, som ikke er omfattet af hvile-i-sig selv. Sidstnævnte anlæg skal ikke aflevere så detaljerede data som de anlæg, som er underlagt hvile-i-sig selv regulering.

Deponerings anlæg, der nedlukkes jf. deponeringsdirektivet, indgår naturligvis ikke i benchmark. Specialdepoter, som ikke er omfattet af hvile-i-sig selv princippet er ligeledes undtaget fra benchmark.

Affaldsdatamodellen

Der har længe været brug for at effektivisere og forenkle indsamlingen af data om affald. Lovforslaget lægger op til ét landsdækkende system – og det er der generel opbakning til.

Målet med affaldsdatasystemet er at skabe et indberetningssystem, som er let at anvende og som opfylder myndigheders, virksomheders og andre aktørers behov for affaldsdata af en tilstrækkelig kvalitet. Det er vigtigt, at udviklingen for de forskellige affaldsfraktioner kan følges både nationalt og på virksomhedsniveau.

Data skal således bruges til:

- De enkelte virksomheder skal kunne trække egne data ud af systemet for at dokumentere virksomhedens affaldsproduktion og miljøbelastning, f.eks. i forbindelse med grønne regnskaber.
- Kommunerne skal anvende data til affaldsplanlægning og til at føre et ordentligt tilsyn med affaldsbehandlerne. Dette kræver, at detaljeringniveauet for affaldsfraktioner skal være tilstrækkelig højt. Det betyder, at de bliver nødt til at vide, hvilket affald en virksomhed har produceret.
- Data skal kunne anvendes til at overholde Danmarks rapporteringsforpligtelse for affaldsstatistik over for EU.

Affaldsdatasystemet skal være fleksibelt, så nye krav til data løbende kan indarbejdes uden væsentlige omkostninger. I det nye system skal der være et rimeligt forhold mellem de ressourcer, der anvendes til indberetningen og behovet for data. Endelig skal der være sammenhæng til de definitioner, som findes i EU-reglerne, f.eks. i forbindelse med import og eksport af affald. Det betyder, at det er mest hensigtsmæssigt, at anvende de termer for affaldsdata (EAK-koder) som også EU anvender og som aktørerne allerede anvender bl.a. ved import og eksport af affald (jf. Transportforordningen).

Ved opbygningen af affaldsdatasystemet, bliver der naturligvis taget hensyn til brugervenligheden, således at opbygningen gør det let for den, som indberetter affald, at finde de relevante EAK-koder som modtages. Systemet opbygges derfor, så de EAK-koder, som den enkelte indberetter anvender mest, "popper op" i systemet. Langt de fleste virksomheder kender godt de EAK-koder på det affald, de modtager, og de skal derfor ikke finde nye koder hver gang. Virksomhederne vil kunne overføre data direkte i ind systemet elektronisk.

Den konkrete udmøntning af lovforslaget vil dels ske i forbindelse med bekendtgørelsesarbejdet, og dels i forbindelse med udviklingen af affaldsdatamodellen, som inddrager alle relevante aktører løbende.

Affaldsdatasystemet skal som nævnt anvendes til kommunernes tilsyn. Dette indebærer ligeledes tilsyn med hvor en given affaldsproducent har fået forbrændt eller deponeret sit affald. Det nye affaldsdatasystem tager højde for dette. I den sammenhæng er det ikke relevant, hvilken transportør der anvendes. Dette er kun relevant i forbindelse med at indsamlerne af kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald overtager ansvaret for, hvordan affaldet behandles. Affaldsdatasystemet indeholder ligeledes informationer om, hvilken type affald som er behandlet.

Proces for reform

Den politiske hovedaftale fra 2007 danner grundlag for lovforslaget om organisering af affaldssektoren. Det blev aftalt, at de nærmere politiske drøftelser af forbrændings- og deponeringsområdet afventede, at affaldsdirektivet blev vedtaget. Det blev vedtaget i november 2008, som jeg har meddelt aftaleparterne og forhandlingerne forventes at begynde i efteråret 2009.

Dette lovforslag indebærer væsentlige administrative lettelser for både virksomheder og kommuner. Der sker således en effektivisering af affaldssektoren på de punkter, der var bred enighed om blandt interessenterne. På den baggrund er jeg både overrasket og helt uenig i forslaget om at udsætte behandlingen og vedtagelse af lovforslaget.